دربارهٔ

روزنامه دیواری

درباره‌ٔ روزنامه دیواری

روزنامه یکی از رایجترین وسایل خبردهی است که از محتوای آن می‌توان به حرکتها، نظریات وتحلیلهای مختلف پی‌برد.

درکشورهای زیرسلطه‌امپریالیسم به دلیل پایین بودن سطح فرهنگ، بیسوادی، کم‌توجهی وغیره مردم توجه چندانی به این رسانه گروهی نشان نمی‌دهند.

از آنجاکه‌خواندن مطالب روزنامه واندیشیدن درباره آنها می‌تواند عودمحرکی برای توجه به مسایل اجتماعی، خواه صنفی خواه سیاسی، باشدلازم است‌که به‌نوعی مردم‌رامتوجه این رسانه گروهی کرد. یکی ازروشهایی که‌نشریه‌های رایج برای جلب‌خواننده وبرقرارکردن ارتباط باآنها مورداستفاده قرارمی‌دهند، چاپ آگهی، اطلاعات نیازمندیها و"بخش خوانندگان" است. می‌بینیم که مسایل ساده‌وروزمره، بخصوص درمحدوده‌های کوچک، می‌توانند تعدّی عمده‌ای درایجادپیوندبین نشریه وخواننده‌ایفاکنند. بسیاری ازروزنامه‌های کثیرالانتشارصفحاتی چندرابه‌مسایل معینی مانند خانواده ـ ورزش و گاه هنروادبیات اختصاص می‌دهند تا ازاین طریق بتوانندخوانندگان بیشتری جذب‌کنند. تقسیم‌بندی نشریه‌ها هم همین هدف رادنبال می‌کندوبه‌همین ترتیب است‌که مجله‌های زنان، مجله‌های ورزشی ـ مجله‌های کودکان خاص این گروهها منتشر می‌شود.

علاقمندی هرچه‌بیشترمردم‌به‌مسایل خاص‌خودشان تقسیمات‌گروهی بیشتری رادرنشریه‌ها باعث می‌شودونشریه‌های خاص‌گروههای مختلف منتشرمی‌شود. این علاقمندی تاجایی پیش‌می‌رود که افرادیک محله، سازمان،اداره، مدرسه ونهادهای دیگربه‌تهیه خبرنامه‌ای در مورد مسایل خاص خود،خواه‌صنفی،خواه‌سیاسی، اقدام می‌کنند. روزنامه دیواری شکل مطلوبی ازاین خبرنامه‌هاست‌که‌به‌دلیل ویژگیهای مشخص با استقبال زیادوابستگان خودروبرومی‌شود.

روزنامه دیواری برخلاف روزنامه‌ٔ معمولی یا مجلات، اجبارا"

تمام‌مطالب وتصاویرش پیش چشم قرارمی‌گیرد، درنتیجه سریعتر و راحت‌ترمی‌توان ازمطلب‌آن آگاه شد. ازسویی این وسیله ارتباطی معمولا" درتوقفگاههای عمومی(تماوتی ـ فروشگاه ـ ایستگاه اتوبوس ـ راهرومدارس ـ ادارات و ...) نصب می‌شود، بنابراین رهگذران می‌توانند ازاوقات تلف‌شده خودبرای خواندن‌آن استفاده کنند. روزنامه‌ٔ دیواری رسانه‌ای است‌که‌به‌چاپ‌نمی‌رسد بلکه معمولا دریک نسخه وبه شکل کاردست ارائه می‌شود. این باعث می‌شود که‌خواننده نشریه ازاعتبارديکتربه‌خوداحساس‌کند.

با توجه‌به‌این ویژگیها می‌توان ازاین وسیله‌ارتباطی در راه معینی استفاده کردوآن راوسیله‌ای برای ایجاد تشکل وآشناکردن مردم باحقوق اجتماعی وصنفی خودوعلاقمندکردن آنها به مسایل جمعی قرارداد. روزنامه‌ٔ دیواری گذشته ازدادن آگاهیهای کلی درارابطه با مسایل عمومی، می‌تواندگروههای استفاده کننده را در شناخت مسایل ورفع مشکلاتشان یاری دهد. ازآنجاکه این رسانه به هیچ‌وجه انتفاعی نیست‌هدف تهیه‌کنندگان آن تامین هرچه بیشتر خواسته‌های خوانندگان آن است. بنابراین لازم است‌که تهیه کنندگان هرچه بیشتردرجریان مسایل خوانندگان، که مسایل خود آنها نیزهست، قرارگیرندوپیوسته باخوانندگان روزنامه درتماس باشندوبرخوردآنها را با مطالب روزنامه پیگیری کنند. در این رابطه، فقط خواننده نیست‌که می‌آموزدبلکه‌تهیه‌کنندگان نیز، با تمرین وتعویت خوددرکارتوده‌ای آموزش می‌بینند.

برای ایجادارتباط واقعی که هدف‌اصلی تهیه‌کنندگان است باید‌به‌نکاتی چندتوجه کردتادرقدمهای اول خوانندگان هرچه بیشتری راجذب‌کرد:

درابتدا باید‌توجه‌داشت‌که‌روزنامه متعلق به‌چه‌صنف وقشری از جامعه است وکدامین طیف وطبقه رادربرمی‌گیرد. دقت‌دراین امر تاثیرمطالب واهداف‌آن رادرچارچوب خودبیشترمی‌کند.

دراین چارچوب باید‌به‌مطالبی آشنا وقابل لمس برای گروه استفاده کننده‌پرداخت، باید‌درگیریهای روزانه خواننده را

مطرح کرد. با توجه به مسایل سیاسی روز راه حلهای مناسب پیشنهاد کرد و خواننده را به پیگیری این پیشنهادات تشویق کرد. در همین راه است که خوانندگان به جمعی بودن مسایل خود ولزوم همبستگی با یکدیگر در راه رفع مشکلاتشان پی می‌برند.

اینها نکاتی است که از نظر محتوای باید مورد توجه قرار گیرد. اما گذشته از این، شکل ظاهری روزنامه نیز حائز اهمیت است و توجه به پاره‌ای نکات در این باب می‌تواند کیفیت روزنامه دیواری را بالا ببرد و کار خواننده را در دریافت مطالب آسان کند:

- خوب است که مطالب درشت و خوانا، در ستونهای عریض نوشته شود. عکس‌ها و تصاویر (کاریکاتور، نقاشی و...) درشت و واضح انتخاب شود.

- مطالب باید به ترتیب اولویت عنوان شود.

رعایت این نکات باعث چشمگیر شدن روزنامه می‌شود و توجه هرچند گونه رهگذر را به خود می‌کشد. بنابر فرصتی که تهیه کنندگان در اختیار دارند می‌توانند به دو شکل روزنامه دیواری خود را تهیه کنند.

- روزنامه دیواری با بریده جراید.

- روزنامه دیواری معمولی.

روزنامه دیواری با بریده جراید: این نوع روزنامه فقط با کنار هم گذاشتن بریده روزنامه‌ها تهیه می‌شود. نکته دیگر و مهم در این کار انتخاب مطالب با حفظ منبع و تاریخ آن است. طرز قرار گرفتن بریده‌ها باید طوری باشد که خواننده در یک نگاه مهمترین مسایل روز را دریابد و به طریقه ارائه مطالب مشترک و اختلاف نظرهای روزنامه‌ها توجه کند.

برای اینکار بهتر است که به هر روزنامه ستونی را اختصاص داد و این چارچوب را ثابت نگهداشت.

روزنامه دیواری معمولی: این نوع روزنامه معمولاً از طریق کار جمعی تهیه می‌شود. گروه تهیه کننده باید از افرادی با سلیقه و خوش ذوق در امر نویسندگی، نقاشی، خوشنویسی و... تشکیل شود. در ابتدا گروه به کار تهیه و جمع‌آوری خبر، تصویر، شعر و هر مطلبی که

مربوط به موضوع روزنامه باشد، می‌پردازد و با توجه به نکات لازم یاد شده آنچه را که گردآوری کرده است برای روزنامه تنظیم می‌کند.

محتوی و نام روزنامه: روزنامه دیواری برحسب محتوای آن می‌تواند سیاسی - اجتماعی، علمی، ادبی، هنری و... باشد. برای تهیه روزنامه باید مضمون آثار در نظر گرفت و به این توجه کرد که روزنامه به چه مناسبتی تهیه می‌شود. اسم روزنامه را باید به توجه به این دو مطلب انتخاب کرد. انتخاب اسم مناسب برای روزنامه کار دقیقی است که باید به دقت انجام گیرد. بطور کلی در طراحی روزنامه باید مضمون، مناسبت و اسم آن در نظر گرفته شود.

موارد اجرایی: این موارد را به ترتیب عنوان کرده در مورد آن بحث دقیقتری می‌کنیم.

۱- اندازه روزنامه: اندازه روزنامه بنا بر مقدار مطالب آن می‌تواند متغیر باشد. اما نباید از نظر دور داشت که روزنامه طولانی با مطالب زیاد، هم خسته‌کننده می‌شود و هم یکنواخت. علاوه بر آن از لحاظ اجرایی نیز بسیار سخت است و کار نصب را مشکل می‌کند. بزرگترین اندازه‌ای را که در این موارد می‌توان در نظر داشت ۷۰ × ۱۰۰ است. البته لازم به تذکر نیست که در مواردی خاص شاید اندازه‌ای بزرگتر هم بتوانند کار بردی دقیق داشته باشد. همچنین کوچکترین اندازه می‌توانند ۵۰×۷۰ یا ۴۰×۶۰ باشد.

۲- جنس روزنامه: روزنامه باید از کاغذ یا مقوایی کلفت باشد تا امکان نوشتن، نقاشی کردن، چسباندن عکس و غیره را داشته باشد. استفاده از کاغذ نازک و نوشتن یا مرکب و چسباندن عکس بر روی آن باعث چین‌خوردگی و شکسته شدن آن می‌شود که هم به زیبایی روزنامه لطمه می‌زند و هم بسیار زود بهم کهنه و غیرقابل استفاده می‌شود. جنس رویه کاغذ یا مقوا را باید به نحوی انتخاب کرد که مازیک یا مرکب ویا خودکار روی آن پخش نشود. در صورت استفاده از مداد رنگی باید از کاغذ پرزدار و زبر استفاده کرد تا رنگهای مداد رنگی روی آن به خوبی نمایان شود. البته کاغذ یا مقوا‌های براقی (گلاسه) برای نوشتن و خط کشیدن با ماژیک، خودنویس بسیار مناسب است، در چنین

صورتی می‌توان نقاشی‌ها و سایر چیزهایی که به مداد رنگی نیاز دارد روی کاغذی با جنس مطلوب کشید و بعد روی مقوای براق چسباند. بهر حال استفاده از مقواهای سفید براق - مات - کاغذهای کلفت پرزدار (کاغذ اشتنباخ) کاغذهای پاستل وغیلی بسیار متداول است.

۳- شکل روزنامه: انتخاب قطع مستطیل برای روزنامه مناسبتر است. طول مستطیل باید به‌صورت افقی قرار گیرد تا اولا" نسبت تعداد افرادی که درمقابل آن می‌ایستند بیشتر باشد و همچنین به‌علت کوتاهتر بودن ارتفاع روزنامه خواندن آن آسانتر صورت گیرد. علاوه‌براین افراد هنگام عبور زمان بیشتری با روزنامه در تماس خواهند بود.

۴- رنگ زمینه روزنامه: مسلما" روزنامه‌ای مطلوب است که امکان خواندن نوشته‌ها بر روی زمینه آن آسان باشد. با استفاده از زمینه روشن (سفید، کرم، نارنجی روشن، آبی کمرنگ، زرد و نظایر آنها) می‌توان از رنگهای متنوع تیره برای نوشتن مطالب استفاده کرد.

۵- رنگ نوشته‌های روزنامه: بطور معمول رنگ نوشته هرچه تیره‌تر باشد خوانایی آن بیشتر باشد این مساله فقط به تضاد رنگ نوشته و زمینه بستگی ندارد چرا که خواندن رنگ سفید بر روی زمینه سیاه هیچگاه به‌راحتی رنگ سیاه بر زمینه سفید نیست. البته استفاده از رنگهای متنوع برای قسمتهایی که باید بیشتر مورد نظر قرار گیرد مانعی ندارد. اما در این موارد هم باید در چاپ دقت کرد که کار چندرنگ و چند دست نشود در ضمن رنگها واقعا "نوشته را برجسته‌تر کنند نه اینکه از خوانایی آن بکاهند، مثلا" اگر قسمتی را که مهم است با رنگ زرد روی کاغذ سفید بنویسیم مطلقا" تاثیر خود را از دست می‌دهند، زیرا هم کمتر به چشم می‌آید و هم خوانا نیست برای برجسته کردن مطالب روی زمینه روشن می‌توان از رنگهای قرمز - آبی - نارنجی - سبز - بنفش وغیره استفاده کرد.

۶- تقسیمات روزنامه و جایگیری مطالب: مسلما" در یک روزنامه دیواری مطالب مختلفی با ارزشهای مختلف گنجانده می‌شود. این

مطالب هرچه منظم‌تر در کنار هم قرار گیرند و هم بیننده حالت خلیلی بهتری ایجاد می‌کنند. نظم به معنای بدنواختی نیست بلکه در روزنامه منظم نیز تنوع وجود دارد.

قابل ذکر اینست که ما نمی‌توانیم مطالب خود را یکسره بپیروی کاغذ بیاوریم، این امر خواندن را به علت طولانی بودن سطرها بسیار مشکل می‌کند. به‌همین دلیل صفحه روزنامه را به چند ستون تقسیم می‌کنیم؛ در اینجا مورد نظر ما تقسیمات عمودی و افقی است که نظمی مناسب را در قرار دادن اجزاء کنار هم بوجود آورد. در مجموع مساله مهم اینست که خطوط اشکال انتخاب شده در یک مجموعه با یکدیگر ارتباطی منطقی داشته باشند. مهمترین نکته اینکه باید در تقسیم‌بندی روزنامه به آن توجه کرد عرض و طول ستونها است.

در هر روزنامه‌ای مطالب مختلفی جای داده می‌شود. این مطالب شامل سرمقاله، داستان، خبر، گزارش، مصاحبه، مقاله‌ها و غیره است. اینکه چگونه این مطالب را در صفحه‌ای با ابعاد معین جای دهیم تا هرکدام از مطالب متناسب با هدف نهایی روزنامه در جای خود قرار گیرد، یکی از مهمترین مسایل روزنامه‌سازی است. آنچه مسلم است مطالبی مشخص حائز اهمیت است که باید در نظر اول به چشم آید، مثل سرمقاله، خبر، گزارش، مصاحبه. به‌همین توتیب اگر بتوان جایی مشخص برای آن در روزنامه اختیار کرد البته تاثیر مطلوبتری دارد. مثلا" معمولا سرمقاله همیشه مشخص است و اولین مطلبی است که روزنامه با آن شروع می‌شود. بنابراین باید در جایی از صفحه گذاشته شود که هنگام ایستادن در مقابل روزنامه به‌راحتی در مقابل چشم او قرار گیرد. دادن فرمولی کلی که بتوان همیشه از آن تبعیت کرد، در این مورد، کاری مشکل و غیرضروری است. درحالی که خودشما بیشتر می‌دانید که برای اهمیت دادن به مطالبی خاص فقط جای آن نیست که مهم است. بلکه کوچکترین تغییری در نوع حروف، فاصله سطرها، رنگ نوشته‌ها، رنگ کادرها، رنگ تیتر آن می‌تواند این اهمیت را مشخص کند.

۷- ستون مطالب و فاصله‌گذاری: انتخاب ستون خاص برای هیر

مطلب بخصوص در روزنامه دیواری که تمام مطالب آن در یک صفحه کنار هم قرار می‌گیرند بسیار ضروری است تا مطالب از هم تمیز داده شود و چشم برای برگشت مجدد شناخت و سابقه ذهنی داشته باشد. تعداد ستون باید مطابق محتوی و نوع مطلب انتخاب شود: برای مطالب طولانی ستونهای بیشتری و برای مطالب کوتاه، ستون کمتر.

در نظرگرفتن فواصل سفید بین تیترها، زیرتیترها، سرفصلها، بندها و جملات خاص تاکید کننده کمک می‌کند تا چشم جدا شدن قسمتهای مختلف را بهتر ببیند و درک مطلب را سرعت بخشد، درضمن برزیبایی روزنامه بیافزاید.

۸- حاشیه: انتخاب حاشیه بسیار حساس است. حاشیه باید جامل پیام سریع به بیننده باشد تا بیننده بتواند موضوع دلخواهش را به راحتی انتخاب کند. باید نوع حاشیه مطابق با محتوی مطلب طراحی شود و از محتوی اصلی روزنامه دیواری دور نباشد. برای مطالب سیاسی بهتر است از حاشیه‌هایی که با خطوط و نما و یرخشک و نوارهای خطی استفاده شود و برای مطالب طنز آمیز خطوط پرچین و شکن و نرم موزد استفاده قرار داد. حاشیه بهتر است به ترتیبی مطالب را در برگیرد و آنرا از مطالب دیگر جدا کند و در آخر به شیوه‌ای به تیتر و سرکلیشه ارتباط داشته باشد.

۹- نوع حروف: نوع حروف براساس امکانات عمدتا "دستنویس است. مطالب باید توسط خوش خط ترین فرد گروه نوشته شود. نوع خط باید خوانا و یکنواخت باشد. بهتر است از خطهای تزیینی (شکسته، کج و ...) اهنراز کرد و تا حد امکان از خط نسخ مانند خط روزنامه تقلید کرد و کلمات را به شکل یکنواخت و واضح در کنار هم جای داد. نقطه‌گذاری امر خواندن را آسان می‌کند. نکته دیگر این است که با توجه به مهم بودن مطلب می‌توان میزان درشتی و ریزی خط را تغییر داد. مثلا" مطلب مهمتر را درشت تر با فاصله بیشتر نوشت.

حد فاصل سطرها باید طوری انتخاب شود که وقتی بیننده در فاصله معینی از روزنامه قرار می‌گیرد بتواند آنرا بخواند و هیچگاه سطرها را با هم اشتباه نکند.

۱۰- نام روزنامه دیواری: عنوان روزنامه یکی از مهمترین عوامل موفقیت روزنامه است. عنوان، خواه دائمی یا مقطعی باشد، درهرحال جای ویژه‌ای را در صفحه روزنامه به خود اختصاص می‌دهد اگر روزنامه تحت عنوان معین، هفتگی - ماهانه - فصلی تهیه می‌شود بهتر است همیشه به شکل ثابت و در جای مشخص قرار گیرد. ولی اگر روزنامه به مناسبتی خاص تهیه می‌شود، مساله جلب توجه کردن نام آن مهمتر است، درنتیجه می‌توان با طرحی چشمگیر و تا حدودی بیان کننده محتوای روزنامه و با اختصاص دادن فضایی بیشتر با رنگی مشخص برای عنوان این مساله را اهمیت بخشید. بهتر است که عنوان در قسمت بالایی صفحه روزنامه و عمدتا" چون روزنامه‌های ما به زبان فارسی است، در سمت راست و بالای صفحه قرار گیرد. البته این به عنوان الگویی ثابت نیست، بلکه درصورت لزوم می‌توان از نقاط دیگر صفحه روزنامه مانند وسط روزنامه استفاده کرد، در مورد روزنامه‌هایی که به خطی نوشته می‌شود که از چپ به راست است مانند ارمنی مسلما" سمت چپ بهتر است.

می‌توان برای عنوان روزنامه، فضایی ثابت یا کادری مشخص انتخاب کرد که ضمن جدا کردن این عنوان از دیگر مطالب، عبارات دیگری مانند تاریخ و نام گروه تهیه کننده نیز در آن قسمت قرار گیرد. فضایی که عنوان روزنامه به خود اختصاص می‌دهد باید طوری باشد که در اولین برخورد دیده شده و در بین مطالب و طرحهای دیگر گم نشود.

در آماده سازی روزنامه طراحی نام آن بخش مهمی از کار را به خود اختصاص می‌دهد زیرا در برخورد اول مسایل بسیاری را می‌تواند به بیننده القا کند و در او اشتیاق به خواندن را بوجود آورد. این امر مانند ترکیب کلی روزنامه که قبلا" گفته شد و همچنین دقت و سلیقت در اجرای آن عامل موثری در مورد قبول واقع شدن روزنامه است.

۱۱- تیترهای روزنامه: یکی از موارد مهم و موثر در هر روزنامه انتخاب تیتر و جا و اندازه و رنگ آن است. زیرا که تیتر چشمگیر بیش از هرچیزی توجه خواننده را برمی‌انگیزد. در یک روزنامه

دیواری نباید از انواع حروف برای تیترها استفاده کرد. بهتر است همانطورکه قبلا" گفته شد آنرا دچار بی‌نظمی می‌کند، بلکه استفاده از حداکثر دو الی سه اندازه برای تیترها کافی است. جای تیترهای مساله بسیار مهمی است که باید به آن توجه کرد. همواره در نظر داشته باشیم که تیتر از مطالب بالایی و پایینی فاصله مناسبی داشته باشد و این فاصله طوری انتخاب شود که مشخص شود تیتر مربوط به کدام مطلب است. برای این منظور باید در نظر داشت که فاصله تیتر از مطلب بالا نسبت به فاصله آن از مطلب پایین که مربوط به خود تیتر است کمتر باشد. جایی که تیتر اشغال می‌کند باید با عرض ستون مطلب مربوط به آن متناسب باشد.

برای نوشتن حروف تیتر لروما" نباید از خط دست نوشته استفاده کرد، بلکه می‌توان به تناسب حروف روزنامه را روی کاغذ نازکی منتقل کرد و در کنار هم قرار داد. برای این کار خوب است حروف تیترهای روزنامه را در اندازه‌های مختلف، جمع‌آوری کرد و هر سری یک اندازه را روی یک مقوا چسباند تا بتوان در موقع نیاز تمام کلمات را با آن حروف نوشت ــ خطوط تزئینی مجلات، به شرط اینکه تمام حروف مورد نیاز در دسترس باشد، برای اینکار مناسب است.

۱۲ ــ استفاده از نقاشی: طرح و عکس: عموما" دیده می‌شود که در روزنامه‌های دیواری از نقاشی چه برای تصویری مشخص چه در جهت تزیین روزنامه استفاده می‌شود. دقت در به‌کار بردن نقاشی در جای مناسب و انتخاب شیوه‌های مطلوب مطمئنا" جذابیت روزنامه را دو چندان می‌کند. باید توجه داشت که همواره نمی‌توان از وسایل مختلف مانند مداد رنگی، آب رنگ و غیره روی انواع کاغذ استفاده کرد. بهتر است اگر وسیله‌ای مستقیما "روی کاغذ روزنامه به کار برده می‌شود متناسب با جنس آن باشد. در این مورد در بخش کاربرد وسایل بیشتر توضیح داده می‌شود. بطور اجمالی می‌توان گفت هرگاه نقاشی در جای مناسب خود با کیفیتی مطلوب ارائه شود تا به مراتب بیشتر از گذاشتن طرحها و نقاشیهای متعدد در روی روزنامه تاثیر دارد. لزوما" در تمام موارد در روزنامه دیواری نباید از نقاشی استفاده

کرد، بلکه می‌توان در مواردی مانند گزارش، خبر، مصاحبه و همچنین در ارتباط با داستان و سرمقاله از عکسهای مناسب استفاده کرد. اما به هیچ عنوان نباید نقش نقاشی را در شکوفایی استعدادها و به عنوان تمرینی برای بیان مضمون‌های مطالب و همچنین ایجاد تشکل و استفاده از افرادی با استعداد و در نتیجه حضور افرادی با کارآوریهای مختلف در کار جمعی فراموش کرد. در یک روزنامه باید در نظر داشت که نقاشیها در کنار یا در متن مقالات و در ترکیبی سنجیده با آن، دقیقا" کاربردی مطلوبتر از وِل بودن آن در صفحه دارد. هیچگاه نباید فکر کرد که نقاشی حتما" در جایی مشخص و جدا از نوشته قرار گیرد.

ارزش نقاشی جدا از ارزش هنری آن دقیقا" در پیوند با محتوای مطالب و روزنامه است. ترکیبهای درست مطلب و نقاشی بخصوص در قسمت داستان بهترین عملکردها را نصیب روزنامه خواهد کرد.

برای اینکه در شیوه نقاشی کار آسان شود، می‌توان تصاویر مورد نظر را (کبوتر ــ مشت ــ پرچم ــ آتش و دیگر نشانه‌ها) از نشریات موجود در اطراف خود انتخاب کرد و از آنها نسخه برداشت.

۱۳ ــ استفاده از نشانه‌های آشنا با خواننده: در امر آماده‌سازی روزنامه دیواری نباید فراموش کرد که این روزنامه برای چه کسانی تهیه می‌شود. این دقت موقعی کاملتر و موثرتر می‌شود که در تصاویر طراحی‌ها و در ترکیب کلی روزنامه از نشانه‌ها (سمبل) آشنا و دقیقا" در ارتباط با توده مخاطب استفاده شود.

وسایل مورد نیاز: روزنامه دیواری را تحت هر شرایطی با کمترین امکانات می‌توان تهیه کرد. کافی است کمبودها را با کمی ابتکار و سلیقه و مهمتر از همه با نظافت جبران کرد تا تاثیر آن از روزنامه‌ای که با بهترین وسایل تهیه شده است کمتر نباشد.

عمده‌ترین وسایلی که برای اینکار بهتر است در اختیار باشد عبارتند از:

ــ خط کش با طول بلند و احیانا" یک خط کش کوتاه

ــ کاغذ مناسب

ــ مقداری رنگ اعم از مداد رنگی، آب رنگ، ماژیک و...

- چسب
- قیچی یا تیغ .

البته درصورت داشتن امکانات بیشتر می‌توان ازوسایل دیگربر برای بهبودکار استفاده کرد مانند :

- ماژیک در اندازه ورنگهای مختلف
- یک عددگونیا
- چندنوع کاغذ ـ رنگی و سفید
- تیغ برش یا گاتر

لازم به تذکرنیست که همیشه نباید به این وسایل اکتفا کرد ،بلکه می‌توان مطابق با سلیقه تهیه‌کنندگان ازکاغذهای رنگی، پارچه ، روبان وغیره برای تنوع درکار وهمچنین تزیین آن به صورتهای ابتکاری استفاده کرد .

اجرا . یکی ازحساسترین مراحل ساختن یک روزنامه دیواری بعد از جمع‌آوری تمام مطالب وتعیین دقیق احتیاجات اولیه اجرای آن است .

بهتراست قبلا" روی کاغذی کوچکتر ، ترکیب کلی روزنامه را کشید وجای هرمطلب وتصویر را مشخص کرد ، تادرموقع اجرا یکباره به مشکل برخوردنکرد ، مثلا" درموقع اجرا متوجه شدکه تمام مطالب چسبانده شده است ولی هنوز نصف روزنامه خالیست ویا برعکس . بهتراست بعدازمحاسبه مقدارمطالب واختصاص دادن جای مناسب برای آن با دقت هرچه تمامتر خطوط ستونها وفاصله بین آنها دقیقا" عمود برخط افقی کشیده شود . قبلا" باید محاسبه شودکه تقریبا" هرمطلب چندسطر می‌شود .

برای اینکار می‌توان یک سطرمطلب را با حروف موردنظر نوشت و سپس تعدادکلمات این سطر را شمرد . وبا تقسیم تعدادتقریبی کلمات مطلب براین تعداد ، تعدادسطرها را بطورتقریبی به دست آورد . به همین ترتیب جای تمام ویرمعین می‌شود . اگربرای دورمطلب ، یا دور کل روزنامه یا هرجای دیگری کادری درنظرگرفته‌شده است در موقع کشیدن خط نباید دقت شودکه دست نلرزد . ضخامت خط یکنواخت و اگر

قائمه است دقیقا" زاویه قائمه داشته باشد .

دیده شده است که روزنامه‌ای تمام مطالبش نوشته شده است و بعدا" در موقع نقاشی بعلت خراب شدن آن اجبارا "دوباره روزنامه را ازنومی‌نویسند ، بسته به مشکل بودن نقاشی یا نوشتن، وبستگی به مهارت درهریک ازاین دوابتدا موردی را بایدشروع کردکه مشکلتر واحتمال خراب شدن آن بیشتراست . ضمن اینکه می‌شود نقاشی را روی کاغذی جداگانه کشیدوبسیار منظم .بریدودرجای خود تمیز چسباند .

درطول اجرای روزنامه باید دقت کردروی قسمتهای تمام شده اشتباها" رنگ یا دست کشیده نشودبرای اینکار بهتراست هرقسمت که تمام می‌شودروی آن کاغذ تمیزنازکی چسباندودرطول کار همیشه کاغذی زیردست گذاشت تا دراثررطوبت واحیانا" کثیفی دست کار خراب نشود . برای تمیزترشدن کار بهتراست چندین باردستها را در طول کار شست .

برای کشیدن خطوط طولانی بهتراست ازخط کش بلندی استفاده شود تا دراثرجابجاکردن خط کش خطها کج نشودوضخامت آن تغییر نکند . دراین موارد می‌توان ازکمک شخص دیگری برای ثابت نگهداشتن خط کش استفاده کرد . این امردربریدن کاغذ به وسیله تیغ در طول زیادنیز بسیار موثراست .

نصب : روزنامه درپایان ممکن است پرمحتوی وبسیار زیبا شود . اما محل نصب آن چنان نامناسب ودورازدیدعموم باشدکه اجراکاملا" بی‌ارزش جلوه دهد . زمانی روزنامه موفق است که نه تنها خواندنی وچشمگیرازآب درآیدبلکه بتواندتعدادهرچه بیشتری را وادار به خواندن کند . روزنامه دیواری را باید درمحل تجمع مردم، جایی که مردم حداقل چنددقیقه‌ای توقف کنندنصب کرد مانند : محل اصلی تجمع محصلین یا کارمندان وکارگران در اوقات فراغت ، راهروی اصلی یا سالن اجتماعات موسسه یا کارخانه یا مدرسه ، ایستگاه اتوبوس ، دیوارقصابی، فروشگاه محل که معمولا اهالی برای خریدن کالا جلوی آن صف می‌بندند ، کنارمیز خریدتعاونی محل یا محل کار وهزاران نقطه دیگری که باید کشف شود .

حفاظت :وقتی روزنامه برای مدتی کوتاه روی دیوار می‌ماند بهتر است که حتی‌المقدور هیچگونه پوششی روی آن نباشد تا کیفیت روزنامه تنزل نکند و جذابیت رنگها به نحو احسن باقی بماند. در صورت نامناسب بودن موقعیت نصب می‌توان آنرا با قطعه نایلون بسیار نازک به طریقی که حتی‌المقدور چسبیده به متن روزنامه باشد، آنرا پوشاند. درمورد فضاهای بیرونی که بیم باران می‌رود این پوشش ضروری است.

آرایش صفحه‌ای روزنامه را به چند بخش تقسیم می‌کنیم.

- تیتر و سرکلیشه
- حاشیه
- ستون مطالب و فاصله‌گذاری

تیتر و سرکلیشه : بهتر است برای روشن بودن مطالب روزنامه، تیترها را با خطی مناسب :تزئینی (دکوراتیو) یا روزنامه‌ای یا نستعلیق با نسخ همراه با تصاویر در رابطه با موضوع به صورت سمبلیک طراحی و تنظیم کرد و آنها را در جای تعیین شده، قرار داد. بهتر است در مورد این روزنامه تیتر ساده، تیتر و با خطی ساده طراحی شود.

"نمونه تصویری"

حاشیه : برای طراحی حاشیه باید مطالبی را که در قسمت اول گفته شد در نظر گرفت و آنرا طراحی کرد.

" نمونه تصویری"

ستون مطالب و فاصله‌گذاری. با توجه به مطالب ذکر شده، بطور مثال ستونی را با عنوان "امریکا دشمن اصلی ماست" تصویر می‌کنیم.

"نمونه تصویری"

مصور کردن روزنامه. روزنامه را می‌توان با تصاویر مختلف مصور کرد. این تصاویر می‌توانند نقاشی، کاریکاتور یا عکس باشند.

- نقاشی. مصور کردن مطلب به خواننده کمک می‌کند موضوع را دریابد. نقاشی بهتر است روشن کننده تمام موضوع نباشد بلکه بخش حساس مطلب را تصویر کند تا بیننده تشویق شود مطلب را بخواند ولی اگر قرار بر این شد مطالبی کوتاه و شعارگونه تصویر شود بهتر

است که بخش بیشتری از آن به تصویر درآید. در این مورد بهتر است خود تصویر نتیجه نهایی شعار و مطلب باشد. در مورد کاریکاتور هم به همین گونه است.

"نمونه تصویری"

عکس، عکس را باید به جا و مناسب مطلب انتخاب کرد. بهتر است برای هر مطلبی از عکس استفاده نشود. می‌توان برای مطالب مستند (مصاحبه، گزارش و ...) از عکس استفاده کرد تا هم به مطلب سندیت بیشتری داده و هم پشتوانه دفاعی محکمی برای مطلب فراهم کرد. برای آسان شدن کار، بهتر است که با هم تهیه یک روزنامه دیواری را به مناسبت هفته سالگرد انقلاب (۲۲ بهمن) تجربه کنیم.

محتوای روزنامه سیاسی است و مناسبت آن سالگرد انقلاب (۲۲ بهمن) در نتیجه روزنامه مضمونی ضد استبدادی، ضد امپریالیستی مردمی و انقلابی به رهبری امام خمینی دارد.

با توجه به این مطلب نام روزنامه را با مشورت گروهی انتخاب می‌کنیم. اسم روزنامه باید کوتاه، جذاب و روان باشد. ما شعار مردمی و اصلی مردم را برای اسم روزنامه انتخاب می‌کنیم: "مرگ بر امریکا" با روشن شدن مضمون روزنامه و اسم آن باید کار تدارک و جمع‌آوری مطالب و تصاویر را شروع کنیم. برای تهیه مطلب و تصویر چه عکس، چه نقاشی و چه کاریکاتور، می‌توان از نشریات کمک گرفت. روزنامه دیواری با عنوان "مرگ بر امریکا" بارها به شکلهای مختلف و رنگهای متفاوت تهیه شده است. پس باید طرح شکل کلی روزنامه دیواری ما یک طرح نو و ابتکاری باشد و شکل کلی آن هم باید بیانگر عنوان روزنامه دیواری یعنی ابعاد و مسایل عمدهٔ ۲۲ بهمن باشد و بیانگر شرح دلاوریها و اهداف زحمتکشان جامعه‌مان در انقلاب، آینده روشن انقلاب، تصاویری از شاه و امریکا که در برابر مبارزه بی‌امان ملت، شکست خوردند و تصاویری از پیروزی انقلاب.

"نمونه تصویری"

بعد از تدارک مطالب و تصاویر کار اجرایی تهیه روزنامه شروع می‌شود. نخست باید مطالب را بر اساس اولویت دسته‌بندی کرد و جای مناسب آنها را در روزنامه مشخص کرد.

آرایش روزنامه (میزانپاژ یا صفحه‌آرایی) . آرایش روزنامه دیواری باید کاملا" با عنوان و مطالب آن هماهنگی داشته باشد. مثلا" درست نیست که برای روزنامه دیواری "مرگ برامریکا" از گل وبوته‌های مفوی یا اسلیمی‌های مینیاتورا استفاده کرد. برای این نمونه کار بهتر است از سمبلها وتصاویر انقلابی استفاده شود. می‌توان از ترکیب و تلفیق روش کارهای سنتی ومینیاتورها با مضامین و تصاویر امروزی استفاده کرد.

" نمونه تصویری"

درآرایش روزنامه دیواری بهتر است از خطوط اضافه و تصاویر زیادصرفنظر کرد و کمترین وبهترین تصویر وخط را بکاربرد. خوب است تصاویر وخطوط آرایشی صفحه را با رنگهای ضعیف ترکشید تا مطالب اصلی که باید سریعتر خوانده شود نمایانتر باشند.

آرایش صفحه درعین حال که صفحه را جذابتر می‌کند نباید صفحه روزنامه را تحت‌الشعاع تصاویر وتنظیم‌ها قرار دهد بلکه باید کمک کند تا مطالب چشمگیرتر شوند.

"نمونه تصویری"

چند پیشنهاد ساده برای راحتی کار:

ـ برای رنگین کردن تصاویر بهتر است آنها را روی کاغذ پرزدار به طورجداگانه کشیدوبعدآنها را روی روزنامه دیواری که معمولا" ازکاغذ براق یا غیرپرزدار استفاده شده است چسباند.

ـ شابلون سازی: در صورت کمبود قلم‌مو می‌توانیم از روش شابلون سازی استفاده کنیم به این ترتیب که هرنقشی راروی مقوا یا پلاستیک می‌کشیم ووسط آنرا خالی می‌کنیم. شابلون را برروی جایی که برای تصویربرنظرگرفته شده است کاملا" محکم نگه می‌داریم و رنگ دلخواه را به کمک اسفنج (ابرظرفشویی) وباضربه‌های نرم و آهسته به داخل شابلون می‌ریزیم.

(بها : ۱۰ ریال)